

Sygn. akt I C 1084/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant st. sekr. sądowy Marta Kluczyńska

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r. w Środzie Śląskiej na rozprawie

sprawy z powództwa D. W.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda D. W. kwotę 774,90 zł (siedemset siedemdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 listopada 2015 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od powoda D. W. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 155,66 zł (sto pięćdziesiąt pięć złotych sześćdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z/

1. (...)

2. (...)

7 lipca 2017 r.

Sygn. akt I C 1084/16

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej V Wydziału Gospodarczego we W., powód D. W. domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 1.845 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 05 listopada 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej wg. norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że umową przelewu wierzytelności z dnia 21 października 2015 r. nabył od cedenta J. O. wierzytelność dotyczącą kosztów wynajmu pojazdu zastępczego oraz pomocy w pracach organizacyjno-biurowych, związanych ze zgłoszeniem szkody, przyjęciem, wydaniem pojazdu z warsztatu, wynikającą z wystawionej faktury VAT numer (...), w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 20 września 2015 r. (numer szkody (...)). Powód podał, że uszkodzony w dniu 20 września 2015r., w wyniku kolizji drogowej, pojazd marki S. (...) numer rejestracyjny (...) został przez właściciela przetransportowany do zakładu naprawczego powoda, gdzie był naprawiany. Sprawca kolizji ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych. Na czas naprawy poszkodowany wynajął od

powoda pojazd zastępczy w okresie od dnia 30 września 2015r. do dnia 21 października 2015r. (na okres 21 dni). Koszt wynajmu samochodu zastępczego wyniósł 3.357,90 zł według faktury numer (...). Samochód był poszkodowanemu potrzebny zarówno do celów prywatnych, jak i zawodowych. Służył mu przede wszystkim do dojazdów do lekarzy, załatwiania spraw związanych z kolizją oraz innych czynności życia codziennego. Poszkodowany oprócz kosztów najmu samochodu zastępczego, poniósł koszty związane z czynnościami pomocniczymi w wysokości łącznie 295,20 zł zgodnie z fakturą numer (...). Powód wskazał, że szkoda została zgłoszona stronie pozwanej, która dokonała oględzin pojazdu dnia 06 października 2015r. i przedstawiła kosztorys naprawy. W dniu odbioru pojazdu z naprawy tj. w dniu 21 października 2015r. pojazd zastępczy został zwrócony. Strona pozwana uznała co do zasady swoją odpowiedzialność za zdarzenie i wypłaciła poszkodowanemu część poniesionych przez niego kosztów. Strona pozwana uznała za zasadny cały okres wynajmu pojazdu, jednakże dokonała weryfikacji stawki najmu za dobę z kwoty 130 zł netto do kwoty 70 zł netto i wypłaciła kwotę 1.808,10 zł. Powód podał, że powstała niedopłata w wysokości 1.549,80 zł z tytułu kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego, a dodatkowo strona pozwana nie uwzględniła kosztów czynności pomocniczych w wysokości 295,20 zł. Łączna niedopłata wynosi zatem według powoda 1.845 zł. Powód wskazał, że wezwał pozwanego do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Pismem z dnia 25 lutego 2016r. pozwany odmówił wypłaty świadczenia. Zdaniem powoda nie można zgodzić się z nieuznaniem kosztów związanych z przygotowaniem pojazdu do oględzin, z kosztami prac biurowych związanych z przyjęciem i zgłoszeniem szkody. Prace te według powoda angażują czas, wymagają wykonania ich przez osobę posiadającą określone kwalifikacje (blacharz, mechanik, pracownik znający procedury likwidacji szkód). Pracownicy powoda czynnie uczestniczą w oględzinach, pomagają w demontażu, są do dyspozycji rzeczoznawców pozwanego. Prace biurowe zaś dotyczą wszelkich spraw związanych z obsługą szkody tj. z jej zgłoszeniem, monitorowaniem, kontaktowaniem się z pozwanym, tworzeniem kosztorysu naprawy. Pracownik pobiera wynagrodzenie za swoją pracę, tak samo jak blacharz, lakiernik, czy kierowca pomocy drogowej. Skoro zdaniem powoda strona pozwana honoruje pracę blacharza, lakiernika i kierowcy, to analogicznie należy postąpić z pracownikiem biurowym. Czas poświęcony na sprawy szkodowe i tak jest znacznie dłuższy niż 2 roboczogodziny wymienione na fakturze, w związku z powyższym kwota 295,20 zł nie jest kwotą wygórowaną i powinna być uznana przez stronę pozwaną przy wypłacie odszkodowania. Powód wskazał, że nie znajduje uzasadnienia stanowisko strony pozwanej ograniczające odszkodowanie z tytułu poniesionych kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego przez poszkodowanego na czas niemożności korzystania z pojazdu, który uległ zniszczeniu w trakcie wypadku. Stawka stosowana przez powoda z tytułu wynajęcia pojazdu zastępczego, jego zdaniem nie odbiega od cen stosowanych na rynku lokalnym. Przyjmowanie zaś przeciętnych stawek za wynajem pojazdu zastępczego przy mnogości podmiotów świadczących tego typu usługi jest nieracjonalne ze względu na różnice z zakresie ofert zawarcia umowy najmu. Żądanie odsetek powód uzasadniał terminem wymagalności roszczenia wskazując, że pozwany wydał ostateczną decyzję w dniu 5 listopada 2015r., a zatem już w tym dniu nic nie stało na przeszkodzie, aby wypłacił odszkodowanie w pełnej wysokości.

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej IV Wydział Gospodarczy we W., w sprawie sygn. akt IV GNc 1622/16 stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Środzie Śląskiej I Wydziałowi Cywilnemu.

W odpowiedzi na pozew pismem z dnia 12 grudnia 2016r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz o przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność strony pozwanej. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że uznała swoją odpowiedzialność z tytułu wynajęcia samochodu zastępczego w pełnym wymiarze czasowym to jest 21 dni. W dniu 5 listopada 2015 r. wypłaciła kwotę 1.808,10 zł tytułem zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, przy przyjęciu stawki netto 70 zł za dobę (21 dni x 70 zł plus 23% Vat). W ocenie strony pozwanej przedmiotem sporu jest jedynie stawka dobową za wynajem pojazdu zastępczego, która jest istotnie zawyżona i odbiega znacząco od stawek średnich, które kształtują się na poziomie 80-100 zł netto dla pojazdów z segmentu B (pojazd uszkodzony). Strona pozwana wskazała, że oferowała poszkodowanemu wynajem pojazdu z segmentu klasy B nieodpłatnie z polisy odpowiedzialności cywilnej sprawcy, a także poinformowała o wysokości akceptowanych przez ubezpieczyciela stawek w przypadku, gdyby poszkodowany zdecydował się wynająć auto zastępcze we własnym zakresie. Poszkodowany z oferty strony pozwanej nie skorzystał, wynajmując pojazd po

cenie znacząco wyższej, niż ta jaką zobowiązany do naprawienia szkody musiałby ponieść, gdyby oferta jego została wykorzystana. Powyższe zdaniem strony pozwanej stanowi naruszenie obowiązku współdziałania z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania i minimalizacji rozmiaru szkody. W dalszej części odpowiedzi na pozew strona pozwana oświadczyła, że nie uznaje roszczenia w zakresie zasądzenia na rzecz powoda kwoty 240 zł z tytułu przyjęcia i wydania pojazdu po naprawie, albowiem czynności te standardowo i zwyczajowo wchodzą w zakres usługi naprawy pojazdu i nie powinny generować dodatkowych kosztów związanych z naprawą auta.

Pismem procesowym z dnia 10 lutego 2017r. powód odnosząc się do odpowiedzi na pozew strony pozwanej podniósł, że ciężar dowodu iż poszkodowany lub powód poprzez swoje zawinione działanie przyczynił się do zwiększenia rozmiarów szkody obciąża pozwanego. Powód do pisma załączył zestawienie cenników firm oferujących usługi o podobnym zakresie, jakie oferuje powód oraz opinię biegłego w innej sprawie, która toczyła się przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, sygn. akt XIV C 1731/16 i wniósł o dopuszczenie tego dowodu w niniejszym postępowaniu. Powód jednocześnie cofnął złożony wcześniej wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia, czy stosowana przez powoda stawka za wynajęcie pojazdu zastępczego odbiega od cen stosowanych na lokalnych rynkach. Odnosząc się do kwestionowanego przez stronę pozwaną związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem, a kosztami poniesionymi przez poszkodowanego wymienionymi w pozycjach określonych jako: pomoc przy oględzinach, prace biurowe, przyjęcie, wydanie pojazdu, czyszczenie pojazdu, wykonanie kosztorysu, powód stwierdził, że są to koszty mieszczące się w ujęciu adekwatnego związku przyczynowego. Zdaniem powoda poszkodowany oddając pojazd profesjonalnemu podmiotowi zajmującemu się naprawą pojazdów i bezgotówkową obsługą poszkodowanych w rozliczeniu z zakładami ubezpieczeń otrzymuje profesjonalną pomoc i weryfikację w zakresie wszelkich czynności biurowych, poczynając od przyjęcia pojazdu (jego opisanie, sfotografowanie) do pośrednictwa w procesie likwidacji szkody.

Pismem procesowym z dnia 21 lutego 2017r. strona pozwana wskazała, że jej odpowiedzialność w niniejszej sprawie, co do kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego powinna się ograniczać do kosztów najmu, wedle wskazanej stawki dobowej 21 dni x 100 zł netto, 123 zł brutto = 2.583 zł z potrąceniem uprzedniej wypłaty 1.808,10 zł z uwagi na to, że najem był długoterminowy. Według strony pozwanej bez znaczenia pozostają wywody powoda zawarte w piśmie z dnia 10 lutego 2017r. co do rynkowych stawek najmu. Strona pozwana wskazała, że jest oczywistym, iż są one wyższe, niż gdyby poszkodowany skorzystał z jej propozycji. Jednocześnie podniosła, że poszkodowanego obciąża powinność współdziałania z zobowiązanym do naprawienia szkody, tak aby rozmiar szkody nie uległ zwiększeniu. W załączeniu strona pozwana przedłożyła płytę CD z nagraniem zgłoszenia szkody, z której jej zdaniem jednoznacznie wynika, że zaproponowała poszkodowanemu bezpłatny samochód zastępczy. Nadto powód przyjął też do wiadomości, że w razie zaistnienia potrzeby poszkodowany może skontaktować się ze stroną pozwaną celem skorzystania z oferty wynajęcia samochodu zastępczego. Dalej strona pozwana podniosła, że powód był informowany, iż w wypadku wynajęcia pojazdu zastępczego przez poszkodowanego we własnym zakresie, refundowany przez stronę pozwaną będzie koszt najmu, wedle stawki dobowej dla pojazdu segmentu B (S. (...)) w wysokości 100-110 zł w zależności od okresu trwania najmu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 września 2015 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku, której uszkodzony został pojazd marki S. (...) numer rejestracyjny (...), którego właścicielem był J. O.. Odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia ponosi strona pozwana, na podstawie zawartej ze sprawcą kolizji drogowej umowy ubezpieczenia OC

Niesporne

Pojazd po kolizji, w stanie uszkodzonym został przez poszkodowanego przewieziony do zakładu naprawczego powoda D. W., prowadzącego działalność gospodarczą przy ul. (...) we W. pod firmą (...). Następnie powód złożył poszkodowanemu ofertę najmu pojazdu zastępczego marki P. (...) o nr rej. (...), którą poszkodowany przyjął. W umowie strony ustaliły stawkę dobową najmu pojazdu na 130 zł netto czyli 159,90 zł brutto z rozliczeniem bezgotówkowym, bez limitu kilometrów. Integralną część umowy stanowił protokół zwrotu samochodu najmowanego

oraz aktualny regulamin najmu samochodów. Powód w ramach działalności gospodarczej, w ofercie zakładu posiadał także dodatkowe usługi płatne w zakresie obsługi przy oględzinach szkody, przy czynnościach biurowych związanych z przyjęciem samochodu i jego wydaniem, zgłoszeniem szkody w imieniu poszkodowanego, pomocą przy likwidacji szkody, obsłudze dokumentacji, parkowanie i przechowywanie pojazdu, przewóz pojazdu, transport pokolizyjny i poawaryjny. Za czynności biurowe związane z przyjęciem pojazdu i jego odbiorem oraz pomocy w zgłoszeniu szkody oraz przy likwidacji szkody cennik przewidywał stawkę 147,60 zł brutto za jedną roboczogodzinę pracy.

Dowody

umowa najmu pojazdu zastępczego numer 27/9/15 z dnia 30 września 2015r. k 10

cennik obowiązujący w (...) D. W. od dnia 01 stycznia 2015 r.k.9

przesłuchanie powoda D. W. – nagranie audio-video 00:16:42-00:25:40

Pojazd zastępczy marki P. (...) o nr rej. (...), został przekazany poszkodowanemu J. O. w dniu 30 września 2015r. Poszkodowany korzystał z wynajmowanego samochodu zastępczego przez okres 21 dni w okresie od 30 września 2015 r. do 21 października 2015 r. Zastępczy samochód był poszkodowanemu niezbędny do codziennego użytkowania, załatwienia ważnych spraw osobistych, zawodowych, dojazdów do lekarza. W dniu 21 października 2015 r. poszkodowany zwrócił pojazd zastępczy osobiście powodowi w siedzibie firmy przy ul. (...) we W..

Dowody:

umowa najmu pojazdu zastępczego z dnia 30 września 2015 r. k 10,

protokół zwrotu samochodu z dnia 21 października 2015 r. k. 11,

protokół odbioru samochodu z naprawy z dnia 21 października 2015 r. k. 14,

pismo poszkodowanego J. O. z dnia 21 października 2015 r. k. 13,

przesłuchanie powoda D. W. – nagranie audio-video 00:16:42-00:25:40

Poszkodowany J. O. w dniu 21 września 2015 r. zgłosił przedstawicielowi ubezpieczyciela szkodę z ubezpieczenia odpowiedzialności OC sprawcy, ubezpieczonego u strony pozwanej. Podczas zgłaszania szkody w dniu 21 września 2015 r. przedstawiciel strony pozwanej zaproponował poszkodowanemu dostarczenie, nieodpłatnie samochodu zastępczego klasy segmentu B na czas naprawy, z polisy odpowiedzialności cywilnej sprawcy. Jednocześnie poinformował poszkodowanego, że w razie nie skorzystania z oferty ma możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie, przy czym w takim przypadku refundowany przez stronę pozwaną będzie koszt wynajęcia pojazdu zastępczego wedle stawki dobowej dla pojazdu z segmentu B wahający się w granicach od 100 do 110 zł w zależności od długości najmu. Poszkodowany nie przyjął oferty strony pozwanej i nie skorzystał z możliwości nieodpłatnego wykorzystania samochodu zastępczego strony pozwanej. Strona pozwana zarejestrowała zgłoszenie pod numerem szkody (...) i przystąpiła do likwidacji szkody. Dokonała oględzin samochodu. Pismem z dnia 06 października 2015 roku strona pozwana przekazała kosztorys poszkodowanemu. Strona pozwana w dniu 12 października 2015 r. wypłaciła poszkodowanemu kwotę odszkodowania za szkodę w wysokości 4.245 zł.

Dowody:

wydruk pisma strony pozwanej e-mail z dnia 6 października 2015r. k. 15,

akta szkody (...) – dokumenty w postaci pisma strony pozwanej z dnia 06 października 2015r. k.16, i z dnia 12 października 2015r. k. 17, wyceny pojazdu po szkodzie numer (...) z dnia 01 października 2015r. 49-52, dokumentacji fotograficznej uszkodzonego pojazdu k. 53-56,

nagranie z rozmowy telefonicznej z dnia 21.09.2015r. płyta CD k. 110,

przesłuchanie powoda D. W. – nagranie audio-video 00:16:42-00:25:40

W dniu 21 października 2015 r. tytułem naprawy pojazdu, a także czynności związanych z przyjęciem i wydaniem pojazdu z warsztatu oraz wynajmu pojazdu zastępczego powód wystawił poszkodowanemu fakturę Vat nr (...) na kwotę łącznie 10.706,35 zł. Stawka dobowo za najem pojazdu zastępczego została zastosowana w wysokości 130 zł netto plus podatek VAT 23 %. Koszt przyjęcia i wydania pojazdu z warsztatu został określony na kwotę 240 zł netto plus podatek VAT 23% kwota ta uwzględniała dwie stawki roboczogodziny w wysokości 120 zł netto plus podatek VAT 23 %.

Dowód:

faktura VAT numer (...) z dnia 21 października 2015 r. k. 12

Umową przelewu wierzytelności zawartą w dniu 21 października 2015r. poszkodowany J. O. przeniósł na powoda D. W., prowadzącego działalność pod firmą (...) D. W. z siedzibą przy ul. (...) we W. wierzytelność przysługującą mu od strony pozwanej (...) S.A. oraz sprawcy zdarzenia drogowego z tytułu szkody rzeczowej w pojeździe marki S. o nr rej. (...) powstałej na skutek zdarzenia z dnia 20 września 2015r, która to szkoda zarejestrowana została pod numerem (...), a wynikającą z faktury VAT o numerze (...) z dnia 21 października 2015 r., w wysokości wartości brutto faktury, to jest kwoty łącznie 10.706,35 zł.

Dowód:

umowa przelewu wierzytelności k. 8

Powód w dniu 21 października 2015 r. wiadomością e-mail powiadomił stronę pozwaną o zawartej z poszkodowanym umowie przelewu wierzytelności i wezwał stronę pozwaną do zapłaty za fakturę Vat nr (...) z dnia 21.10.2015r. W odpowiedzi strona pozwana w dniu 5 listopada 2015 r. zwróciła się o przesłanie specyfiki kosztu wskazanego na fakturze z numer 23/10/15 w odniesieniu do pozycji 13 – przyjęcie i wydanie pojazdu z/do warsztatu.

Dowody:

wydruk pisma powoda do strony pozwanej e-mail z dnia 21 października 2015r. k. 18,

wydruk pisma strony pozwanej e-mail z dnia 5 listopada 2015 r. k. 19,

wydruk pisma powoda z dnia e-mail z dnia 5 listopada 2015 r. k. 20,

przesłuchanie powoda D. W. – nagranie audio-video 00:16:42-00:25:40

Pismem z dnia 5 listopada 2015 r. strona pozwana poinformowała powoda, że tytułem szkody w pojeździe marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w związku ze szkodą z dnia 20 września 2015r. przyznała łącznie odszkodowanie w wysokości 8.489,41 zł w tym kwotę 1.808,10 zł tytułem kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego. Strona pozwana w piśmie uznała roszczenie powoda za czas wynajmu pojazdu zastępczego za okres 21 dni, ale przyjęła stawkę za wynajem w wysokości 70 zł netto plus VAT 23%. Wskazała jednocześnie, że poszkodowany w trakcie likwidacji szkody był informowany o możliwości dostarczenia pojazdu zastępczego przez stronę pozwaną i akceptowanych stawkach za wynajem oraz poinformowała o braku podstaw do uznania kosztów przyjęcia i wydania pojazdu.

Dowód:

pismo strony pozwanej z dnia 5 listopada 2015 r. k. 21

Ostatecznym przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 4 lutego 2016r., powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 2.216,94 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 listopada 2015 r. do dnia zapłaty z tytułu naprawy, wynajmu

pojazdu zastępczego oraz czynności pomocniczych w związku z uszkodzeniem pojazdu marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...) - w terminie 7 dni od otrzymania wezwania na wskazany w piśmie rachunek bankowy powoda.

Pismem z dnia 25 lutego 2016 r. w odpowiedzi strona pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko zawarte w piśmie z dnia 5 listopada 2015 r. Odmówiła wypłaty odszkodowania w dalszej części.

Dowody:

pismo strony pozwanej z dnia 5 listopada 2015 r. k. 21,

ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 04 lutego 2016r. k. 23,

pismo strony pozwanej z dnia 25 lutego 2016r. k. 24,

przesłuchanie powoda D. W. – nagranie audio-video 00:16:42-00:25:40

Wypożyczalnia samochodów (...) P. Ł. T. oferowała w październiku 2015 roku najem samochodu należącego do autosegmentu B za dobową stawkę w wysokości 200 zł netto.

Wypożyczalnia samochodów (...)C. we W. oferowała od 2016 r. najem samochodu należącego do autosegmentu B za dobową stawkę 200 zł netto.

Wypożyczalnia samochodów (...) M. M. we W. oferowała w latach 2015 r. -2017 r. najem samochodu należącego do autosegmentu B za dobową stawkę 150 zł netto.

W toku postępowania przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, sygn. akt XIV C 1731/16 biegły z zakresu techniki samochodowej mgr inż. M. B. ustalił, że średnia dobową stawką najmu pojazdu z segmentu C wynosiła w III kwartale 2015 roku 120 zł netto za dobę przy uzgodnieniu najmu średnioterminowego tj. do około 1 m.

Dowody:

cennik wypożyczalni samochodów (...) P. Ł. T. k. 89,

cennik wypożyczalni samochodów (...)C. k. 90,

cennik wypożyczalni samochodów (...) M. M. k. 91-92,

opinia nr (...) z dnia 16 listopada 2016r. k. 85-88

przesłuchanie powoda D. W. – nagranie audio-video 00:16:42-00:25:40

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Bezspornym było, że w dniu 20 września 2015 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku, której uszkodzony został pojazd marki S. (...) numer rejestracyjny (...) będący własnością J. O., a odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia ponosi strona pozwana, na podstawie zawartej ze sprawcą kolizji drogowej umowy ubezpieczenia OC. Niesporna była także kwestia legitymacji czynnej powoda. Poza sporem pozostawała także treść umowy najmu pojazdu zastępczego oraz długość okresu najmu uzasadniona okresem likwidacji szkody. Sporna pozostawała jedynie wysokości odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego wynikająca z zastosowanej przez stronę pozwaną dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego, jak również zasadność kosztów z tytułu przyjęcia i wydania pojazdu z warsztatu samochodowego powoda. Powód dla wykazania zasadności żądania zaoferował dowód z dokumentów w postaci umowy przelewu wierzytelności z dnia 21 października 2015 r., umowy najmu pojazdu, faktury VAT numer (...) z dnia 21 października 2015 r. oraz cenników firm oferujących najem pojazdów.

Zgodnie z art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz, której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.). Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest określona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu. Stosownie natomiast do treści art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2016.2060 j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem zniszczenia lub uszkodzenia mienia, a także szkodę powstałą podczas i w związku z postojem pojazdu mechanicznego.

Przy ustalaniu przesłanek odpowiedzialności gwarancyjnej zakładu ubezpieczeń koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002, z. 7-8, poz. 103, czy uchwałę z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSNC 2004, z. 1, poz. 4). Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, która oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego, czy też, niekiedy, zasad nauki oraz na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. np. uzasadnienia wyroku z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl. czy wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl., wyrok z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03). W uchwale z dnia 17 listopada 2011r. Sąd Najwyższy wskazał, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Według tego poglądu, utrata możliwości korzystania z pojazdu stanowi negatywne następstwo majątkowe, a wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) tego negatywnego następstwa należy kwalifikować jako szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela wynikającej z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Sąd Najwyższy podkreślił przy tym znaczenie dwóch kryteriów – celowości wydatków oraz ich ekonomicznego uzasadnienia. Podobne stanowisko zostało wyrażone w uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. (III CZP 76/13, Biul.SN 2013/11/13-14), w której Sąd Najwyższy wskazał, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita).

Wydatkiem niezbędnym i celowym jest wydatek poniesiony na korzystanie z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu (w przypadku szkody całkowitej). Wydatki te powstają w następstwie zdarzenia szkodzącego, które nie powstałyby bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.). Stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są więc objęte także te wydatki, które służą ograniczeniu lub

zapobieżeniu negatywnym następstwom majątkowym doznany przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Negatywnym następstwem majątkowym jest tu utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut prawa własności.

Strona pozwana ponosi co do zasady odpowiedzialność za szkodę powstałą w majątku poszkodowanego związaną z najmem pojazdu zastępczego w okresie od dnia 30 września 2015 r. do dnia 21 października 2015 r. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela jest powiązany z obiektywnym okresem potrzebnym do odtworzenia możliwości korzystania z rzeczy poprzez naprawę pojazdu mechanicznego, czemu strona pozwana w toku postępowania likwidacyjnego oraz w odpowiedzi na pozew nie oponowała, uznając czas wynajmu samochodu zastępczego za celowy i zasadny.

Niekwestionowanym w orzecznictwie sądów powszechnych jest, iż poszkodowanemu przysługuje wybór podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, tak samo, jak przysługuje mu wybór warsztatu naprawczego, któremu powierzy naprawę uszkodzonego pojazdu. Wybierając jeden z wielu funkcjonujących na rynku takich podmiotów, poszkodowany może się kierować m.in. jego fachowością, rzetelnością i poziomem świadczonych usług. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi”, do których zwrotu obowiązany jest ubezpieczyciel, są zatem koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot oferujący pojazdy zastępcze, pod warunkiem, że nie są rażąco zawyżone. Nie ma więc znaczenia fakt, gdy ceny najmu odbiegają od cen przeciętnych dla tej kategorii usług na rynku, pod warunkiem, że nie jest to różnica rażąca.

Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, gdy dla miarodajnej oceny okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy niezbędne jest uzyskanie wiadomości specjalnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2014 r. I UK 22/14 LEX nr 1545137). Takimi są wiadomości wykraczające poza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych. Kwestia ustalenia stawki najmu pojazdu zastępczego nie mieści się w kategorii wiadomości specjalnych. Wiedza w zakresie wysokości stawek najmu pojazdów jest ogólnie dostępna w różnego rodzaju reklamach, cennikach i innych źródłach informacji uzyskanych od firm zajmujących się wynajmowaniem samochodów, a zrozumienie i interpretacja zaczerpniętych z nich informacji nie nastęrczają trudności. Wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia czy stosowana przez powoda stawka za wynajęcie pojazdu zastępczego odbiega od cen stosowanych na rynku lokalnym, został przez powoda cofnięty w piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2017r., w związku z czym Sąd pominął ten dowód w sprawie.

Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie czy zastosowane przez powoda stawki najmu są rażąco wygórowane, nierynkowe. Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sprawy było także ustalenie czy strona pozwana oferowała poszkodowanemu wynajem pojazdu z segmentu klasy B nieodpłatnie z polisy odpowiedzialności cywilnej sprawcy, a także czy pozwany poprzez nie przyjęcie oferty ubezpieczyciela naruszył obowiązek współdziałania z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania i minimalizacji rozmiaru szkody. Wskazać należy, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.), zatem to na stronie pozwanej (a nie na powodzie) spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez nią twierdzeń, że określona w umowie najmu i fakturze stawka dobowa najmu jest rażąco zawyżona.

Wysokość odszkodowania należy ustalać według zasad określonych w art. 361 k.c. i art. 363 k.c. Przepis art. 361 § 1 k.c. stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wedle zaś § 2 w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Jednakże zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2016.2060 j.t. ze zm.) w razie zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem obowiązkowym, osoba uczestnicząca w nim jest obowiązana do zapobieżenia, w miarę możliwości zwiększeniu się szkody. Zgodnie natomiast z art. 17 wymienionej wyżej ustawy, jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej lub osoba występująca z roszczeniem, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa,

nie dopełniły obowiązków wymienionych w art. 16 ustawy, a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu ich odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, zakład ubezpieczeń może dochodzić od tych osób zwrotu części wypłaconego uprawnionemu odszkodowania lub ograniczyć wypłacenie tym osobom odszkodowania. Ciężar udowodnienia faktów, uzasadniających zwrot zakładowi ubezpieczeń części odszkodowania lub ograniczenia odszkodowania, spoczywa na zakładzie ubezpieczeń, co strona pozwana wykazała.

Strona pozwana przedłożyła nagranie z rozmowy telefonicznej poszkodowanego z przedstawicielem ubezpieczyciela (...) S.A. z dnia 21 września 2015 r. zarejestrowanej na płycie CD. Z powyższego nagrania, które zostało odsłuchane na rozprawie w dniu 30 czerwca 2017r. wynika, że strona pozwana już w momencie zgłoszenia szkody oferowała poszkodowanemu bezkosztowe wynajęcie pojazdu zastępczego. Nadto informowała poszkodowanego, że w przypadku wynajęcia przez poszkodowanego samochodu zastępczego we własnym zakresie refundowany będzie przez stronę pozwaną koszt najmu samochodu zastępczego wedle stawki dobowej dla samochodów w segmencie klasy B, do jakiej zaliczany jest samochód poszkodowanego S. (...) tj. w wysokości od 100 zł do 110 zł netto za dobę – w zależności od okresu najmu. Najem pojazdu przez poszkodowanego w okresie od dnia 30 września 2015 r. do dnia 21 października 2015 r. należało uznać za najem długoterminowy (21 dni). W przypadku zatem skorzystania z oferty ubezpieczyciela stawka dobową najmu pojazdu wyniosłaby 100 zł netto/ 123 zł brutto.

Wybór dokonany przez poszkodowanego- wynajęcie pojazdu zastępczego od powoda ze stawką znacznie przewyższającą oferowane przez stronę pozwaną stawki wynajęcia pojazdu, tj. po stawce 130 zł netto/ brutto 159,90 zł- nie może zostać uwzględniony jako ekonomicznie uzasadniony. Na stronie pozwanej ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią poszkodowanego, a obciążeniem strony pozwanej. Nie jest też celowym nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji – gwarancyjnej ubezpieczyciela. Wskazać, należy że poszkodowany miał możliwość skorzystania z bezpłatnego wynajęcia samochodu zastępczego, oferowanego przez stronę pozwaną, z czego nie skorzystał. Należy dodać, że poszkodowanego obciążał obowiązek współdziałania ze stroną pozwaną w zakresie zapobiegania szkodzie, w szczególności zmniejszenia rozmiarów tej szkody, co powinno przekładać się na wybór takiej oferty, która jest najkorzystniejsza na rynku, a którą w niniejszej sprawie oferowała strona pozwana. Strona pozwana wykazała, że poszkodowany naruszył obowiązujące go, na podstawie art. 354 k.c., wymogi współpracy ze stroną pozwaną, jako dłużnikiem przy wykonywaniu zobowiązania. Dlatego też można przyjąć, że poszkodowany przyczynił się do powiększenia rozmiarów szkody przez wybranie oferty wyższej niż ceny akceptowane przez pozwaną. W przypadku nie przyjęcia oferty poszkodowany musiał się zatem liczyć, a był o tym informowany, że zwrot kosztów wynajęcia pojazdu będzie odpowiednio zmniejszony. Skoro zatem kwestia wyboru podmiotu, który wynajmie poszkodowanemu samochód zastępczy pozostawała w gestii poszkodowanego, to z całą pewnością można mu przypisać winę w zwiększeniu rozmiarów szkody, w wysokości przekraczającej normalne i adekwatne koszty związane z likwidacją powstałej szkody. Przy przyjęciu, że niekwestionowany okres trwania najmu wyniósł 21 dni zasadnym jest zwrot poszkodowanemu kosztów wynajęcia pojazdu we własnym zakresie, ale w wysokości ekonomicznie uzasadnionej i zaoferowanej przez stronę pozwaną, a zatem kształtować się w stawce dobowej w kwocie 100 zł netto, a nie 70 zł netto za dobę. Zdaniem Sądu stawka zastosowana przez stronę pozwaną za wynajęcie pojazdu zastępczego w decyzji o wypłacie odszkodowania jest zaniżona i winna odpowiadać stawce zaproponowanej przez stronę pozwaną poszkodowanemu 100 zł netto (123 zł brutto z podatkiem VAT w stawce 23%).

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że odpowiedzialność strony pozwanej w niniejszej sprawie w tytułu odszkodowania za brak możliwości korzystania z własnego pojazdu przez poszkodowanego winien zostać skorygowany do stawki adekwatnej do powstałej szkody, zaproponowanej poszkodowanemu, według wyliczenia: 123 zł brutto x 21 dni = 2.583 zł. Odliczając kwotę już wypłaconą przez stronę pozwaną w toku postępowania w wysokości 1.808,10 zł do zapłaty powodowi pozostała kwota 774,90 zł i do takiej wysokości należało podwyższyć kwotę należną poszkodowanemu, według wyliczenia: 2.583 zł – 1.808,10 zł = 774,90 zł. W pozostałym zakresie żądanie ponad kwotę 774,90 zł tj. w kwocie dalszej 774,90 zł jako zbyt wygórowane należało oddalić.

Sąd nie uwzględnił żądania zwrotu kwoty 240 zł netto plus podatek VAT 23 % tj. 295,20 zł brutto tytułem kosztu za przyjęcie i wydanie pojazdu poszkodowanego z/do warsztatu powoda, ujętej w pozycji numer 13 na fakturze Vat nr (...). Są to czynności standardowo i zwyczajowo przyjęte, realizowane w związku z czynnościami naprawy pojazdu. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Szkodę majątkową w rozumieniu w/w przepisu w pojeździe, wskutek zdarzenia drogowego stanowi w niniejszym przypadku szkoda w pojeździe i utrata możliwości korzystania z pojazdu wskutek jego zniszczenia. Koszt przyjęcia i odbioru pojazdu z warsztatu naprawczego nie jest kosztem standardowo ponoszonym przy zleceniu naprawy pojazdu warsztatom mechanicznym, a tym samym ekonomicznie uzasadnionym. Koszt ten nie wynika również z zawartej umowy o wynajem pojazdu zastępczego z dnia 30 września 2015 r.

Odsetki ustawowe za opóźnienie przysługiwały powodowi poczynając od dnia 5 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, zgodnie z żądaniem pozwu. Orzeczenie w zakresie odsetek od dochodzonej należności głównej znalazło oparcie w treści art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód wygrał proces w 42 %, a koszty, jakie poniósł w związku z postępowaniem, to kwota 1.310 zł (93 zł opłata sądowa + 1200 zł wynagrodzenie pełnomocnika + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa). Strona pozwana wygrała proces w 58 % a koszty, jakie poniosła na ten cel wynoszą 1.217 zł (1.200 zł wynagrodzenie pełnomocnika + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa). Powód zobowiązany był zatem do zwrotu stronie pozwanej kwoty 705,86 zł (58% z 1.217 zł), natomiast strona pozwana na rzecz powoda kwoty 550,20 zł (42 % z 1.310 zł), dlatego ostatecznie Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 155,66 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego wynika z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 5 listopada 2015 r. poz. 1804).